

**Uchwała nr 41/2025**  
**IX Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach**  
**z dnia 11 marca 2025 roku**

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Bodzentyn pożyczki z budżetu państwa.

IX Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Monika Różycka

Członkowie: Agnieszka Zarębska

Iwona Kudła

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2025 r. wniosku Komisarza Rządowego dla Miasta i Gminy Bodzentyn o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki z budżetu państwa w kwocie 55.570.252,51 zł, działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) w związku z § 3 pkt. 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych (Dz.U. z 2010 Nr 257 poz. 1730) uchwała, co następuje:

**opiniuje się pozytywnie możliwość spłaty przez Gminę Bodzentyn pożyczki z budżetu państwa w kwocie 55.570.252,51 zł z zastrzeżeniami wskazanymi w treści uzasadnienia.**

**U z a s a d n i e n i e**

W dniu 21 lutego 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wpłynął wniosek Komisarza Rządowego dla Miasta i Gminy Bodzentyn o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki z budżetu państwa w kwocie 55.570.252,51 zł zaciąganej na cel określony w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ww. ustawy o finansach publicznych. Zgodnie ze złożonym wnioskiem przedmiotowa pożyczka w kwocie 55.570.252,51 zł zostanie przeznaczona na:

- 1) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 14.067.880,00 zł,
- 2) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek zgodnie z harmonogramami spłat w kwocie 152.720,00 zł,
- 3) restrukturyzację istniejącego zadłużenia w kwocie 41.349.652,51 zł.

Na wstępie należy podkreślić, że Gmina Bodzentyn realizuje program postępowania naprawczego na lata 2025-2027 przyjęty w załączniku nr 1 do uchwały podjętej przez Komisarza Rządowego dla Miasta i Gminy Bodzentyn nr XV/50/2025 z dnia 23 stycznia 2025 roku w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn zmieniony uchwałami nr XXIII/78/2025 z dnia 10 lutego 2025 r. oraz nr XXIV/82/2025 z dnia 17 lutego 2025 r. Program ten został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Kielcach (uchwała nr 38/2025 IX Składu Orzekającego z dnia 18 lutego 2025 roku).

Zgodnie z § 3 pkt 12 ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych do wniosku o udzielenie pożyczki z budżetu państwa dołącza się opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty tej pożyczki.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały podjęte przez Komisarza Rządowego dla Miasta i Gminy Bodzentyn:

- 1) nr XVI/51/2025 z dnia 24 stycznia 2025 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2025-2050 ze zmianami wynikającymi z uchwał: XXIII/79/2025 z dnia 10 lutego 2025 r. oraz XXVII/86/2025 z dnia 24 lutego 2025 roku (dalej WPF),
- 2) nr XVI/52/2025 z dnia 24 stycznia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Bodzentyn na 2025 rok ze zmianami,
- 3) nr XV/50/2025 z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn z ww. zmianami (dalej PPN),
- 4) nr XXVI/85/2025 z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie zaciągnięcia przez Gminę Bodzentyn pożyczki długoterminowej z budżetu państwa.

W wyniku przeprowadzonej analizy ww. uchwał Skład Orzekający stwierdził co następuje.

Głównym założeniem PPN oraz WPF jest uzyskanie przez Gminę Bodzentyn pożyczki z budżetu państwa, o której mowa w art. 224 ust. 1 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w kwocie 55.570.252,51 zł.

Jak wynika z analizowanych uchwał jak również z wniosku Komisarza Rządowego dla Miasta i Gminy Bodzentyn z dnia 21 lutego 2025 roku pożyczka ta zostanie przeznaczona na:

- 1) sfinansowanie w 2025 r. planowanego deficytu budżetu w kwocie 14.067.880,00 zł (w tym deficytu w części majątkowej w kwocie 11.695.854,51 zł i w części bieżącej w kwocie 2.372.025,49 zł),
- 2) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek zgodnie z harmonogramami spłat w kwocie 152.720,00 zł,
- 3) restrukturyzację istniejącego zadłużenia w kwocie 41.349.652,51 zł, w tym kwota 8.385.652,51 zł dotyczy kredytu krótkoterminowego zaciągniętego a nie spłaconego do końca 2024 r.

Na podstawie sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji ustalono, że na koniec IV kwartału 2024 roku dług Gminy Bodzentyn wynosił 45.845.785,92 zł, w tym:

- pożyczki długoterminowe w wysokości 1.092.137,61 zł,
- obligacje komunalne w wysokości 3.400.000,00 zł,
- kredyty długoterminowe w wysokości 29.564.000,00 zł,
- kredyt krótkoterminowy zaciągnięty a niespłacony w 2024 r. w wysokości 8.385.652,51 zł,
- zobowiązania wymagalne w wysokości 3.403.995,80 zł.

Pożyczka z budżetu państwa w wysokości 55.570.252,51 zł ujęta została w przychodach budżetu oraz w limitach zobowiązań zaciąganych w celu sfinansowania planowanego deficytu budżetu oraz spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań określonych w ww. uchwale nr XVI/52/2025, co odpowiada dyspozycji art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 91 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych.

Ponadto w rozchodach budżetu na 2025 rok uwzględniono spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 41.502.372,51 zł, których finansowanie nastąpi z przedmiotowej pożyczki z budżetu państwa.

Zgodnie z WPF i PPN wydatki na obsługę długu określono w latach 2025-2050 w łącznej wysokości 27.949.104,00 zł. Spłatę rat kapitałowych przedmiotowej pożyczki zaplanowano w latach 2027-2050, a wydatki na jej obsługę określono w latach 2025-2050 w łącznej wysokości 27.064.182,11 zł.

Jak wskazano wyżej kapitał pożyczki podlegałby spłacie w latach 2027-2050, a źródłem jego finansowania będą prognozowane nadwyżki budżetowe, w tym:

- w roku 2027 w kwocie 1.070.252,51 zł,
- w latach 2028-2030 w kwocie po 1.500.000,00 zł,
- w latach 2031-2050 w kwocie po 2.500.000,00 zł.

W ocenie Składu Orzekającego możliwe jest osiągnięcie przez Gminę Bodzentyn w latach 2027-2050 nadwyżek w kwotach pozwalających na systematyczne dokonywanie spłat kapitału pożyczki oraz spłatę odsetek.

Jak wynika z ww. uchwały nr XXVI/85/2025 zabezpieczeniem spłaty pożyczki będą weksle własne in blanco. Ponadto w uchwale tej zgodnie z dyspozycją art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) wskazano jako źródło spłaty pożyczki dochody własne Gminy.

Skład Orzekający zauważa, że zgodnie z WPF deficyt budżetu Gminy Bodzentyn w części bieżącej dla 2025 roku wynosi 4.324.521,34 zł. Skład Orzekający wziął zatem pod uwagę treść art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych stanowiącego, że w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. W wyniku analizy Skład Orzekający stwierdził, że warunek wynikający z ww. art. 296a ust. 2 został spełniony.

WPF zakłada, że w latach 2025 oraz 2027-2033 nie zostaną spełnione wymogi określone w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 224 ust. 1 pkt. 2b ww. ustawy jednostce samorządu terytorialnego może być udzielona pożyczka z budżetu państwa, jeżeli najpóźniej na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki zostaną zachowane zasady określone w art. 242-244 tej ustawy. WPF zakłada, że prawidłowa relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych osiągnięta zostanie począwszy od 2034 roku. Jak już wskazano wyżej całkowita spłata pożyczki z budżetu państwa jest planowana do 2050 roku.

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec IV kwartału 2024 roku wykazano zobowiązanie Gminy Bodzentyn z tytułu udzielonego poręczenia w wysokości 20.909.840,93 zł. Zobowiązanie to uwzględnione zostało w WPF w wydatkach z tytułu poręczeń w latach 2025-2038 (na 2025 zaplanowano wydatki na kwotę 2.009.630,98 zł, a na lata 2026-2038 na łączną kwotę 18.900.209,95 zł).

Zgodnie z art. 224 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych jednostce samorządu terytorialnego może być udzielona pożyczka z budżetu państwa, jeżeli:

- 1) jednostka samorządu terytorialnego realizuje postępowanie naprawcze lub przystępuje do jego realizacji oraz
- 2) z analizy programu postępowania naprawczego wynika, że w stopniu wysoce prawdopodobnym:
  - a) nastąpi poprawa sytuacji finansowej tej jednostki oraz skuteczności w wykonywaniu jej ustawowych zadań,
  - b) najpóźniej na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki, zostaną zachowane zasady określone w art. 242-244,
  - c) zapewniona zostanie spłata pożyczki wraz z odsetkami.

W ocenie Składu Orzekającego Gmina Bodzentyn w dniu wydawania niniejszej opinii spełnia wszystkie ww. warunki.

Zgodnie z art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 ze zm.) regionalna izba obrachunkowa wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, zobowiązana jest do oceny w szczególności wpływu planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych - przy czym zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

Nadmienić zatem należy że zaciągnięcie przez Gminę Bodzentyn pożyczki z budżetu państwa w kwocie 55.570.252,51 zł nie tylko nie stanowi zagrożenia realizacji zadań publicznych, ale przeciwnie - celem jej zaciągnięcia jest wyeliminowanie istniejących zagrożeń w ww. zakresie.

Z uwagi jednakże na to, że zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii jest zobowiązaniem długoterminowym (ostatnim rokiem jego realizacji będzie rok 2050) Skład Orzekający zastrzega, że:

- w okresie obejmującym spłatę opiniowanej pożyczki nastąpić mogą trudne do przewidzenia zmiany sytuacji finansowej Gminy Bodzentyn, które mogą mieć w latach przyszłych istotny wpływ na zdolność Gminy Bodzentyn do systematycznej spłaty pożyczki wraz z odsetkami oraz na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
- nie posiada umocowania do wydawania opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej w oparciu o inne podstawy niż wynikające ze wskazanych w treści uzasadnienia przepisów prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia postanowiono jak w sentencji.

#### Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszej uchwały przysługuje prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

***Monika Różycka***